

<p style="text-align: center;">ПРОЕКТ</p> <p style="text-align: center;">Вноситься Кабінетом Міністрів України</p> <p style="text-align: center;">Д. ШМИГАЛЬ</p> <p style="text-align: center;">“ ”</p> <p style="text-align: right;">2020 р.</p>	<p style="text-align: center;">КОМЕНТАРІ ТА ПРОПОЗИЦІЇ</p>
<p style="text-align: center;">ЗАКОН УКРАЇНИ Про медіацію</p>	
<p>Цей Закон визначає правові засади та порядок проведення медіації в Україні.</p>	
<p style="text-align: center;">Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ</p> <p>Стаття 1. Визначення термінів</p> <p>1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в таких значеннях:</p> <p>1) договір про проведення медіації – угода про надання сторонам послуг з проведення медіації з метою врегулювання конфлікту (спору), укладена сторонами конфлікту (спору) та медіатором (медіаторами), у погодженій між ними формі з урахуванням вимог законодавства;</p> <p>2) медіатор – незалежна, нейтральна, неупереджена фізична особа, яка проводить медіацію і не має повноважень щодо прийняття рішення по суті конфлікту (спору);</p> <p>3) медіаційна угода — угода сторін про спосіб врегулювання всіх або певних конфліктів (спорів), які виникли або можуть виникнути між сторонами у зв’язку з будь-якими конкретними правовідносинами, незалежно від того, чи мають такі правовідносини договірний характер або ні, за допомогою медіації. Медіаційна угода може бути укладена як медіаційне застереження в договорі або окрема письмова угода;</p> <p>4) медіація – добровільна, позасудова, конфіденційна, структурована процедура, під час якої сторони за допомогою медіатора (медіаторів) намагаються врегулювати конфлікт (спір) шляхом переговорів;</p>	<p>Враховуючи, що медіація - це процес/процедура, слово “проведення” є зайвим, штучно робить термін більш довгим <i>Рекомендуємо в п.1), п. 7 ч. 1. ст. 1 та в усьому тексті законопроекту (ст. 4 ч.2, ст.5 ч.4, ст.11 ч.1 п.3, ст.12 ч.1 п. 5, ст.15 ч.1,2,3, ст.16 ч.1 п.2, ст. 17 ч.1 п. 1, ст. 18 ч. 1, 2, 10) замінити : “договір про проведення медіації” замінити на “договір про медіацію”.</i></p> <p>Письмова форма медіаційної угоди не є обов’язковою для всіх правовідносин, в яких може застосовуватись медіація. Наприклад: якщо ЦКУ дозволяє особам укладення договору в усній формі, то і конфлікт між ними може бути врегульований в медіації, якщо сторони усного договору погоджуються на це усно. <i>Рекомендуємо: останнє речення п. 3) ч.1 ст. 1 викласти в редакції: “Медіаційна угода може бути укладена у формі медіаційного застереження у договорі або у формі окремої угоди;”</i></p> <p>Медіація це процедура, яка саме проводиться медіатором, керується ним. Тому наведене в проекті визначення визначення є неточним, викривляє</p>

5) об'єднання медіаторів – добровільне об'єднання двох або більше медіаторів для здійснення та захисту своїх прав і свобод, що створене у будь-якій організаційно-правовій формі, зокрема громадські об'єднання, саморегульвні організації, що здійснюють професійне самоврядування, або **товариства**, утворені відповідно до законів України, особами, які мають статус медіатора;

6) організація, що забезпечує проведення медіації, – об'єднання медіаторів, суб'єкти господарювання, установи, організації, одним із видів діяльності яких є надання послуг з проведення медіації та які затвердили правила проведення медіації і ведуть реєстр медіаторів;

7) правила проведення медіації – визначені договором про **проведення медіації** або затверджені організацією, що забезпечує проведення медіації, порядок та методика проведення медіації, права та обов'язки учасників медіації;

8) сторони медіації – фізичні, юридичні особи або групи осіб, які звернулися до медіатора (медіаторів) чи організації, що забезпечує проведення медіації, з метою врегулювання конфлікту (спору) між ними за допомогою медіації;

9) угода про врегулювання конфлікту (спору) за результатами медіації (далі — угода за результатами медіації) — угода, що фіксує результат домовленості сторін медіації у погодженій ними формі з урахуванням вимог законодавства, в якій сторони можуть вийти за межі предмета конфлікту (спору) за умови, що така угода не порушує захищених законом прав чи інтересів третіх осіб;

сутність медіації та роль медіатора. *Рекомендуємо: викласти п.4 ч.1 ст. 1 в редакції: "4) медіація - добровільна, позасудова, конфіденційна структурована процедура врегулювання конфлікту (спору) шляхом переговорів між його сторонами, яка проводиться медіатором (медіаторами);"*

Тут є певні вади в обох редакціях.

Тому, якщо враховувати, що об'єднання медіаторів - це не господарськи товариства, то

*рекомендуємо п. 5) ч. 1 ст. 1 викласти в редакції: 5) об'єднання медіаторів - добровільне об'єднання двох або більше медіаторів для здійснення та захисту своїх прав і свобод, зокрема громадські об'єднання, саморегульвні організації, що здійснюють професійне самоврядування, або **непідприємницькі товариства**, утворені відповідно до законів України, особами, які мають статус медіатора;*

В п. 8) важливо розрізнити “сторони конфлікту” та сторони медіації”. Сторони конфлікту звертаються до організації, що забезпечує проведення медіації або до медіатора з метою врегулювання конфлікту. А сторони медіації звертаються до медіатора та погоджуються врегулювати конфлікт за допомогою медіації. З метою врегулювати конфлікт можуть звернутися особи, які не є сторонами конфлікту і стануть сторонами медіації.

Рекомендуємо: п.8) ч.1 ст.1 викласти в редакції: “8) сторони медіації - фізичні, юридичні особи або групи осіб, які є сторонами конфлікту (спору), звернулися до медіатора (медіаторів) та погодилися врегулювати конфлікт (спір) між ними за допомогою медіації;

<p>10) учасники медіації — сторони медіації, медіатор (медіатори), особи, які за домовленістю сторін медіації залучені до процесу медіації, зокрема законні представники, захисники, перекладачі, експерти та інші особи.</p>	
<p>Стаття 2. Сфера застосування медіації</p> <p>1. Медіація може застосовуватися у будь-яких конфліктах (спорах), які виникають у цивільних, сімейних, трудових, господарських, адміністративних правовідносинах, а також кримінальних провадженнях під час укладання угод про примирення між потерпілим та підозрюваним, обвинуваченим та в інших сферах суспільних відносин.</p> <p>2. Законодавством можуть бути передбачені особливості застосування медіації в окремих категоріях конфліктів (спорів).</p> <p>3. Медіація може проводитися як до звернення до суду, третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу, так і під час судового, третейського чи арбітражного провадження або під час виконання рішення суду, третейського суду чи міжнародного комерційного арбітражу.</p> <p>4. Медіація не застосовується у спорах (конфліктах), якщо такі спори (конфлікти) впливають чи можуть вплинути на права і законні інтереси третіх осіб, які не беруть участі у медіації, та в інших випадках, передбачених законом.</p> <p>5. Медіація застосовується під час вирішення сімейних спорів (конфліктів), якщо такі спори (конфлікти) впливають чи можуть вплинути на права і законні інтереси дитини, зокрема як третьої особи, відповідно до законодавства та з урахуванням найкращих інтересів дитини.</p>	
<p>Стаття 3. Принципи медіації</p> <p>1. Медіація проводиться за взаємною згодою сторін медіації з урахуванням принципів добровільності, конфіденційності, незалежності та нейтральності медіатора, неупередженості медіатора, самовизначення та рівності прав сторін медіації.</p>	<p><i>Принцип “поінформованості” доцільно передбачити в законі. Поінформованість сторін про всі значущі для проведення медіації обставини має бути забезпечена медіатором своєчасно.</i></p>
<p>Стаття 4. Добровільність медіації</p> <p>1. Участь у медіації є добровільним волевиявленням сторін медіації.</p>	

<p>2. Сторони мають право брати участь у медіації у межах вимог, встановлених до проведення медіації цим Законом, правилами проведення медіації та договором про проведення медіації, а також припинити медіацію у будь-який час.</p> <p>3. Участь сторони в медіації не може вважатися визнанням такою стороною вини, позовних вимог або відмовою від цих вимог.</p>	
<p>Стаття 5. Конфіденційність</p> <p>1. Медіатор та інші учасники медіації дотримуються принципу конфіденційності, якщо інше не встановлено законом, а також коли сторони медіації домовилися у письмовій формі про інше.</p> <p>Принцип конфіденційності не застосовується у разі, якщо розкриття інформації необхідно для попередження загрози шкоди фізичному чи психічному здоров'ю особи, або для запобігання вчиненню кримінального правопорушення.</p> <p>2. Конфіденційною є вся інформація, що стосується медіації, зокрема, про пропозицію та готовність учасників конфлікту (спору) до участі у медіації, факти та обставини, що стали відомі під час медіації, висловлені судження та пропозиції сторін медіації щодо врегулювання конфлікту (спору), зміст угоди про врегулювання конфлікту (спору) за результатами медіації.</p> <p>3. Жодна із сторін медіації, медіатор, інші учасники медіації, а також організація, що забезпечує проведення медіації, не мають права розголошувати інформацію, що стосується медіації, без письмової згоди сторін медіації.</p> <p>У разі якщо медіатор отримав від однієї зі сторін інформацію, що стосується медіації, він може розкрити таку інформацію іншій стороні тільки зі згоди сторони, яка надала таку інформацію.</p> <p>4. Особи, зазначені у частині третій цієї статті, за розголошення інформації, що стосується медіації, без письмової згоди сторін медіації несуть відповідальність, передбачену законом або договором про проведення медіації.</p>	<p>Частина 1. статті 5 містить некоректне формулювання. А саме: “Медіатор та інші учасники медіації дотримуються принципу конфіденційності коли сторони медіації домовилися у письмовій формі про інше.”</p> <p><i>Рекомендуємо: перший абзац частини 1. статті 5 викласти в редакції</i> “1. Медіатор та інші учасники медіації дотримуються принципу конфіденційності, якщо інше не встановлено законом, або якщо сторони медіації не домовилися у письмовій формі про інше.”</p> <p>Вислів “що стосується медіації” має занадто широке поле застосування. Застосування цього формулювання в ч. 3 ст. 5 :</p> <ul style="list-style-type: none"> - поширює умови конфіденційності на інформацію що стала відома учасникам медіації в будь який час і за будь яких обставин до та після медіації. Таке розширення унеможливує виконання цієї норми, - обмежує предмет конфіденційності лише інформацією щодо медіації, виключаючи зокрема інформацію про учасників медіації, про конфлікт, про іншу інформацію, яку сторони можуть визначити як конфіденційну. <p><i>Рекомендуємо: абзац перший ч. 3 ст. 5 викласти в редакції: “3. Жодна із сторін медіації, медіатор, інші учасники медіації, а також організація, що забезпечує проведення медіації, не мають права розголошувати інформацію, під час підготовки та проведення медіації, без письмової згоди сторін медіації.”</i></p> <p><i>Рекомендуємо: ч.4 ст. 5 викласти в редакції:</i> “4. Особи, зазначені у пункті 3. <i>третьій</i> цієї статті, за розголошення інформації, яка стала їм відома під час підготовки та проведення медіації, без письмової згоди сторін медіації несуть відповідальність, передбачену законом або договором про медіацію.”</p>

	<p>В проекті немає положення, яке регулювало питання конфіденційності в разі медіації в конфліктах за участю органів влади або самоуправління, що унеможливило б застосування медіації в сфері державного управління та державної економіки. Рекомендуємо: доповнити ст. 5 частиною 5 наступного змісту</p> <p>“5. Принципи щодо конфіденційності інформації, що стала відома під час медіації, у якій бере участь суб’єкт владних повноважень, застосовуються з урахуванням вимог статті 21 Закону України «Про інформацію».</p>
<p>Стаття 6. Незалежність та нейтральність медіатора</p> <p>1. Під час медіації медіатор як нейтральна третя особа повинен бути незалежним від сторін медіації, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, інших фізичних і юридичних осіб.</p> <p>2. Медіатор не може:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) суміщати функцію медіатора з функцією іншого учасника медіації в одному і тому конфлікті (спорі); 2) надавати сторонам медіації консультації та рекомендації щодо конфлікту (спору), якщо сторони не домовилися про інше; 3) бути представником або захисником будь-якої із сторін у досудовому розслідуванні, судовому, третейському чи арбітражному провадженні у конфлікті (спорі), в якому він був медіатором. <p>3. Втручання державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, будь-яких інших фізичних і юридичних осіб у діяльність медіатора під час підготовки та проведення медіації забороняється.</p>	
<p>Стаття 7. Неупередженість медіатора</p> <p>1. Медіатор повинен бути неупередженою особою, яка допомагає сторонам конфлікту (спору) здійснити комунікацію, досягти порозуміння та проводити переговори.</p> <p>2. Медіатор має право надавати сторонам медіації консультації та рекомендації щодо порядку проведення медіації та фіксування її результатів.</p>	

<p>3. Медіатор не має права вирішувати конфлікт (спір) між сторонами медіації або спонукати сторони до прийняття конкретного рішення по суті конфлікту (спору).</p>	
<p>Стаття 8. Самовизначення та рівність прав сторін медіації</p> <p>1. Сторони медіації самостійно обирають медіатора (медіаторів) або організацію, що забезпечує проведення медіації.</p> <p>2. Сторони медіації самостійно визначають перелік питань, що обговорюються, варіанти врегулювання конфлікту (спору), зміст угоди за результатами медіації, строки та способи її виконання, інші питання щодо конфлікту (спору) та проведення медіації. Інші учасники медіації можуть надавати консультації та рекомендації сторонам медіації, але рішення приймається виключно сторонами медіації.</p> <p>3. Якщо стороною медіації є неповнолітня особа або особа, цивільна дієздатність якої обмежена, вона приймає рішення з дотриманням вимог законодавства з урахуванням обсягу її дієздатності.</p> <p>4. Медіація здійснюється на засадах рівності сторін. До сторін медіації повинне бути рівне ставлення, кожній з них повинні бути надані рівні можливості для висловлювання своєї позиції. Зобов'язання медіатора повинні бути однаковими стосовно всіх сторін медіа</p>	<p>Для визначення в законі принципу поінформованості <i>рекомендуємо</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>змінити назву статті 8 на “Стаття 8. Самовизначення, поінформованість та рівність прав сторін медіації”</i> - <i>доповнити статтю 8 частиною 3 наступного змісту:</i> <i>“3. Сторони медіації мають бути своєчасно поінформовані медіатором, або організацією, що забезпечує проведення медіації, про відомості та обставини, повідомлення яких є обов’язковим відповідно до статті 12 цього Закону.”</i> - <i>ч.3 та ч.4 статті 8 вважати відповідно ч.4 та ч.5</i>
<p style="text-align: center;">Розділ II. СТАТУС МЕДІАТОРА</p> <p>Стаття 9. Вимоги до медіатора</p> <p>1. Медіатором може бути фізична особа, <i>яка має вищу освіту</i> та пройшла базову підготовку у сфері медіації в Україні або за її межами.</p> <p>2. Медіатором не може бути особа, яка має незняту чи непогашену судимість, визнана судом обмежено дієздатною або недієздатною.</p> <p>3. Сторони медіації, органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть встановлювати додаткові вимоги до медіаторів, яких вони залучають або послугами яких користуються, у тому числі щодо віку, освіти, досвіду роботи тощо.</p>	<p>Щодо вищої освіти медіатора. На вищій освіті медіатора як правило наполягають недостатньо обізнані в суті медіації представники певних закладів вищої освіти та правники. Але для врегулювання конфліктів у в сфері сімейних та соціальних стосунків, медіатору часто не потрібна вища освіта, але потрібні оволодіння навичками медіатора, знання процедури і принципів медіації, спроможність до медіації за особистими якостями та повне усвідомлення значення своїх дій, тобто дієздатність.</p> <p>Враховуючи, що медіатор не має повноважень (прав) приймати рішення, радити, спонукати до певного вирішення конфлікту (спору), вимога про наявність вищої освіти є дуже дивною з огляду на відсутність такого критерію для третейських суддів, які приймають рішення по спору,</p>

<p>4. Об'єднання медіаторів та організації, що забезпечують проведення медіації, можуть встановлювати додаткові вимоги до медіаторів, яких вони включають до своїх реєстрів.</p>	<p>обов'язкове для його сторін (ЗУ “Про третейські суди” від 11.05.2004 № 1701-IV) Крім того, ч. 3 та ч. 4 статті 9 передбачають можливість додаткових вимог до медіатора, в тому числі і до його освіти. <i>Рекомендуємо: частину 1. статті 9 викласти в редакції: “1. Медіатором може бути фізична особа, яка пройшла базову підготовку у сфері медіації в Україні або за її межами.</i></p>
<p>Стаття 10. Підготовка у сфері медіації</p> <p>1. Базова підготовка у сфері медіації становить не менше як 90 годин навчання медіатора, у тому числі 45 годин практичного навчання, та включає теоретичні знання щодо принципів, порядку та методик проведення медіації, правового регулювання медіації, етики медіатора, ведення переговорів, врегулювання конфліктів (спорів), а також практичні навички їх застосування.</p> <p>2. Підготовку у сфері медіації здійснюють заклади освіти, а також організації, що забезпечують проведення медіації, суб'єкти господарювання незалежно від форми власності та організаційно-правової форми, що мають право надавати послуги у сфері медіації або організувати їх надання відповідно до законодавства.</p> <p>3. Підготовка у сфері медіації, крім базової, може включати додаткову спеціалізовану підготовку медіатора відповідно до програм навчання, розроблених суб'єктами, зазначеними у частині другій цієї статті.</p> <p>4. Після проходження підготовки та підтвердження набутих компетенцій видається документ, у якому зазначаються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) особи, яка проходила підготовку; 2) найменування суб'єкта, що здійснив таку підготовку; 3) кількість годин навчання, в тому числі практичного навчання. <p>До документа, який підтверджує проходження підготовки, може додаватися опис програми навчання і набутих компетенцій медіатора, а також інші відомості про результати підготовки.</p>	

<p>5. Суб'єкти, що здійснюють підготовку у сфері медіації, ведуть та оприлюднюють реєстри своїх випускників, в яких зазначають відомості, передбачені частиною четвертою цієї статті.</p>	
<p>Стаття 11. Права медіатора</p> <p>1. Медіатор має право:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) самостійно визначати методику проведення медіації за умови дотримання законодавства про медіацію, правил проведення медіації та етики медіатора; 2) отримувати від сторін конфлікту (спору) інформацію про такий конфлікт (спір) в обсязі, необхідному та достатньому для проведення медіації; 3) провадити свою діяльність на оплатній чи безоплатній основі, індивідуально або спільно з іншими медіаторами, утворювати об'єднання медіаторів; 4) на відшкодування витрат, здійснених для підготовки і проведення медіації, а також на винагороду у розмірі та формі, передбачених договором про проведення медіації та/або правилами проведення медіації; 5) відмовитися від проведення медіації з етичних або особистих міркувань; 6) збирати та поширювати знеособлену інформацію про кількість, тривалість та результативність проведених ним медіацій; 7) мати інші права, передбачені законодавством, договором про проведення медіації або правилами проведення медіації. 	<p>В проекті не передбачено можливість для медіатора працювати за наймом. Праця за наймом та індивідуальна діяльність - не тотожні поняття. Враховуючи, що на тепер медіатори працюють в організаціях як наймані співробітники для вирішення певних організаційних та трудових конфліктів, <i>рекомендуємо п. 3) ч. 1 статті 11 викласти в редакції:</i></p> <p>“3) провадити свою діяльність на оплатній чи безоплатній основі, за наймом або індивідуально, як самозайнята особа або підприємець, або спільно з іншими медіаторами, створювати об'єднання медіаторів;”.</p>
<p>Стаття 12. Обов'язки медіатора</p> <p>1. Медіатор зобов'язаний:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) виконувати свої обов'язки відповідно до цього Закону, дотримуватися принципів медіації, правил проведення медіації та етики медіатора; 2) не розголошувати відомості, одержані ним у зв'язку з проведенням медіації; 3) повідомити сторони медіації до початку та протягом процедури медіації про обставини, що можуть викликати обґрунтовані сумніви у його незалежності та неупередженості, проводити медіацію лише за наявності письмової згоди усіх сторін медіації та відповідно до свого внутрішнього переконання щодо дотримання ним принципів незалежності та неупередженості; 	<p>В п. 3) ч.1. ст.12 окрім незалежності та неупередженості медіатора необхідно зазначити його нейтральність. А також задля запобігання помилкових та маніпуляційних вимог до інформації вважаємо за необхідне конкретизувати обставини які можуть викликати сумніви.</p> <p><i>Рекомендуємо викласти п. 3) ч.1. ст.12 в редакції: “3) повідомити сторони медіації до початку та протягом процедури медіації про особисті, або</i></p>

<p>4) припинити медіацію у разі суперечності між особистими інтересами медіатора та його обов'язками, яка може вплинути на його неупередженість та нейтральність під час медіації, а також у разі наявності інших обставин, що унеможливають його участь або вимагають припинення його участі в медіації;</p> <p>5) поінформувати сторони та інших учасників медіації про їх права та обов'язки, принципи та правила проведення медіації, можливість отримання консультацій у відповідних спеціалістів (експертів), наслідки укладення договору про проведення медіації та/або угоди за результатами медіації в письмовій чи усній формі, професійний досвід та компетенції медіатора;</p> <p>6) керувати процедурою медіації;</p> <p>7) постійно підвищувати свій професійний рівень;</p> <p>8) не рідше одного разу на рік на безоплатній основі надавати послуги з проведення медіації, у якій однією із сторін є особа, яка перебуває під юрисдикцією України, якщо її середньомісячний дохід не перевищує двох розмірів прожиткового мінімуму, розрахованого та затвердженого відповідно до закону для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення, або особа з інвалідністю, яка отримує пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії, у розмірі, що не перевищує двох прожиткових мінімумів для непрацездатних осіб, у разі звернення таких осіб до медіатора;</p> <p>9) виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством.</p>	<p>ділові, відносини медіатора з однією зі сторін медіації в будь-якій сфері окрім медіації, про конфлікт інтересів або інші обставини, що можуть викликати обґрунтовані сумніви у його незалежності, неупередженості та/або нейтральності та проводити медіацію лише за наявності письмової згоди усіх сторін медіації та відповідно до свого внутрішнього переконання щодо дотримання ним принципів незалежності, неупередженості та нейтральності;”.</p> <p>Зобов'язальний характер підпункту 8) є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - таким що порушує конституційні права громадян (ст.ст 42,43,64 Конституції України); - дискримінаційним для медіації у порівнянні з іншими видами господарської діяльності. Ніхто не може бути примушений до безоплатної праці. <p>Безоплатна для отримувачів послуга медіації може бути надана медіатором виключно на добровільних засадах та в порядку, передбаченому законом України “Про соціальні послуги”, законом України “Про волонтерську діяльність”, законом України “Про безоплатну правову допомогу”.</p> <p>Отже пп. 8) необхідно виключити.</p> <p>Відповідно пп. 9) змінити на 8).</p>
<p>Стаття 13. Реєстри медіаторів</p> <p>1. Інформація про медіаторів вноситься до реєстрів медіаторів, ведення та оприлюднення яких здійснюється об'єднаннями медіаторів та організаціями, що забезпечують проведення медіації.</p>	

<p>Державні органи та органи місцевого самоврядування можуть вести та оприлюднювати реєстри медіаторів, яких вони залучають або послугами яких користуються.</p> <p>2. Реєстри медіаторів повинні містити такі відомості:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) медіатора; 2) освіта; 3) кількість годин базової та спеціалізованої підготовки у сфері медіації із зазначенням найменування суб'єкта, що здійснив таку підготовку; 4) спеціалізація медіатора (за наявності); 5) інформація щодо підвищення професійного рівня (за наявності); 6) інформація щодо надання на безоплатній основі послуг з проведення медіації для осіб, визначених у пункті 8 частини першої статті 12 цього Закону (за наявності); 7) інші відомості, передбачені цим Законом. <p>3. Інформація, що внесена до реєстрів медіаторів, є відкритою та доступною.</p>	<p>Вважаємо що така інформація в реєстрах медіаторів не є обов'язковою та не має чітко визначеного способу підтвердження. Доступ до інформації про медіаторів, які надають безоплатні для отримувачів послуги медіації в порядку, передбаченому законом України “Про соціальні послуги”, законом України “Про волонтерську діяльність”, законом України “Про безоплатну правову допомогу”, може бути передбачений цими Законами.</p> <p>Пропонуємо пп. 6) виключити.</p>
<p>Стаття 14. Відповідальність медіатора</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медіатор несе відповідальність за порушення вимог цього Закону в порядку, передбаченому законом. 2. Медіатор також може нести відповідальність, визначену статутом та/або положенням об'єднання медіаторів, членом яких він є. 	
<p style="text-align: center;">Розділ III. ПРОВЕДЕННЯ МЕДІАЦІЇ</p> <p>Стаття 15. Порядок проведення медіації</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медіація проводиться під керівництвом медіатора (медіаторів) з дотриманням вимог цього Закону, договору про проведення медіації, правил проведення медіації та етики медіатора. 2. Медіація починається з моменту укладання сторонами медіації договору про проведення медіації. 	<p>Договір про медіацію з медіатором укладають сторони конфлікту (спору). До укладання договору про медіацію немає сторін медіації, є сторони конфлікту (спору).</p>

<p>За відсутності письмового договору про проведення медіації вважається, що медіація починається з моменту, коли обидві сторони вчинили дії, необхідні для початку медіації.</p> <p>3. Медіація припиняється:</p> <p>1) шляхом укладення сторонами медіації угоди про врегулювання конфлікту (спору) за результатами медіації;</p> <p>2) закінченням строку проведення медіації та/або дії договору про проведення медіації;</p> <p>3) у разі відмови хоча б однієї із сторін медіації або медіатора (медіаторів) від медіації;</p> <p>4) визнання недієздатною сторони медіації;</p> <p>5) у разі смерті фізичної особи, яка є стороною медіації, або ліквідації юридичної особи, яка є стороною медіації;</p> <p>6) в інших випадках, що унеможливають проведення процедури медіації;</p> <p>7) в інших випадках відповідно до правил проведення медіації.</p> <p>4. У випадках, передбачених цим Законом, договором про проведення медіації, правилами проведення медіації або на запит сторони (сторін) медіації може бути надано документ, що підтверджує проведення та/або припинення медіації з дотриманням принципу конфіденційності медіації.</p>	<p><i>Рекомендуємо: абзац перший ч. 2 ст. 15 викласти в редакції: “2. Медіація починається з моменту укладання сторонами конфлікту (спору) договору про медіацію.”</i></p> <p>“шляхом укладення сторонами медіації угоди про врегулювання конфлікту (спору) за результатами медіації” може припиняється конфлікт (спір) між сторонами. Медіація, як процес врегулювання конфлікту припиняється фактом укладання такої угоди.</p> <p>Рекомендуємо: пп.1) п.3 ст.15 змінити на:</p> <p>“1) укладенням сторонами медіації угоди про врегулювання конфлікту (спору) за результатами медіації;”</p>
<p>Стаття 16. Права сторін медіації</p> <p>1. Сторони медіації мають право:</p> <p>1) за взаємною згодою обрати медіатора (медіаторів) та/або організацію, що забезпечує проведення медіації;</p> <p>2) визначати умови договору про проведення медіації;</p> <p>3) за взаємною згодою залучати до медіації інших учасників;</p> <p>4) відмовитися від послуг медіатора та обрати іншого медіатора;</p> <p>5) у будь-який момент відмовитися від участі в медіації;</p> <p>6) у разі невиконання чи неналежного виконання угоди про врегулювання конфлікту (спору) за результатами медіації звернутися до суду, третейського</p>	<p>Для запобігання обмеження прав сторін медіації вважаємо за необхідне визначити в законопроекті інші, окрім судового, способи оскарження дій медіатора. <i>Рекомендуємо доповнити п. 1 ст. 16 частиною 7) наступного змісту:</i></p>

<p>суду, міжнародного комерційного арбітражу у встановленому законодавством порядку;</p> <p>7) вчиняти інші дії, передбачені законом.</p>	<p><i>“7) у разі порушення медіатором вимог цього Закону та/або своїх зобов’язань за договором про проведення медіації звернутися за захистом своїх прав до суду та/або до організації, що забезпечує проведення медіації, або до об’єднання медіаторів, членом якого є такий медіатор;”</i></p> <p><i>Відповідно змінити нумерацію ч. 7) на ч. 8). та викласти в редакції : “8) інші права, передбачені законодавством, договором про медіацію або правилами проведення медіації.”</i></p>
<p>Стаття 17. Обов’язки сторін медіації</p> <p>1. Сторони медіації зобов’язані:</p> <p>1) дотримуватися вимог цього Закону, договору про проведення медіації та правил проведення медіації;</p> <p>2) виконувати угоду про врегулювання конфлікту (спору) за результатами медіації в порядку і строки, встановлені цією угодою;</p> <p>3) виконувати інші обов’язки, визначені законом.</p>	
<p>Стаття 18. Договір про проведення медіації</p> <p>1. Договір про проведення медіації укладається між сторонами конфлікту (спору) та медіатором (медіаторами).</p> <p>2. У договорі про проведення медіації зазначаються:</p> <p>1) дата і місце укладення договору;</p> <p>2) відомості про медіатора (медіаторів), сторони медіації, а також організацію, що забезпечує проведення медіації (за наявності);</p> <p>3) строки та місце проведення медіації;</p> <p>4) мова проведення медіації;</p> <p>5) предмет конфлікту (спору);</p> <p>6) права та обов’язки учасників медіації;</p> <p>7) правила проведення медіації;</p> <p>8) умови та порядок оплати винагороди медіатора (медіаторів) та відшкодування витрат на організацію та проведення медіації;</p> <p>9) умови конфіденційності медіації та наслідки їх недотримання учасниками медіації;</p> <p>10) відповідальність медіатора (медіаторів) та сторін медіації за порушення умов договору про проведення медіації;</p> <p>11) порядок та підстави припинення медіації;</p>	

<p>12) інші умови, визначені медіатором (медіаторами) та сторонами медіації.</p> <p>Угода за результатами медіації, укладена сторонами медіації у письмовій формі, може бути підписана медіатором (медіаторами).</p> <p>3. Угода за результатами медіації не повинна містити положень, які суперечать законам України, інтересам держави і суспільства, моральним засадам.</p> <p style="text-align: center;">Стаття 20. Медіація під час судового, третейського, арбітражного провадження</p> <p>1. Суд, третейський суд, міжнародний комерційний арбітраж роз'яснює сторонам у справі їх право на будь-якій стадії судового, третейського, арбітражного провадження провести позасудове врегулювання конфлікту (спору) шляхом медіації.</p> <p>2. Спільне рішення сторін медіації про врегулювання конфлікту (спору) за результатами медіації може затверджуватися судом, третейським судом, міжнародним комерційним арбітражем в установленому законодавством порядку.</p>	
<p style="text-align: center;">Розділ IV. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ</p> <p>1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування.</p> <p>2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:</p> <p>1) статтю 221 Кодексу законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375, із змінами) доповнити частиною четвертою такого змісту:</p> <p>«За згодою між працівником і власником або уповноваженим ним органом з метою врегулювання трудового спору може бути проведена медіація.»;</p> <p>2) у Кримінальному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., №№ 9-13, ст. 88; 2018 р., № 5, ст. 34; 2018 р., № 24, ст. 212):</p> <p>частину другу статті 65 доповнити пунктом 8¹ такого змісту:</p> <p>«8¹) медіатори – про відомості, що стали їм відомі та/або одержані ними під час проведення медіації;»;</p>	<p><i>В перехідних положеннях рекомендуємо передбачити норми, що містять заборону медіатору бути представником, захисником в судовому розгляді спору, який був предметом врегулювання в медіації та за участю сторін медіації.</i></p> <p><i>Зокрема :</i></p> <p>у Кримінальному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., №№ 9-13, ст. 88; 2018 р., № 5, ст. 34; 2018 р., № 24, ст. 212):</p> <p style="text-align: center;"><i>доповнити статтю 45 пунктом 3 такого змісту :</i></p> <p><i>“3. Не може бути захисником особа, яка була медіатором в медіації де однією з сторін був підозрюваний, обвинувачений, засуджений, виправданий, особа, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішувалося питання про їх застосування, а також особа, стосовно якої передбачається розгляд питання про видачу іноземній державі.”</i></p>

речення друге частини першої статті 469 після слів «за допомогою» доповнити словами «медіатора (медіаторів)»;

3) у Господарському процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436):

у статті 130:

частину першу після слів “при поданні позову” доповнити словами і цифрами “, а у разі, коли такі рішення були прийняті сторонами за результатами проведення медіації, — 60 відсотків судового збору, сплаченого при поданні позову”;

частину другу після слів “касаційної скарги” доповнити словами і цифрами “, а у разі, коли такі рішення були прийняті сторонами за результатами проведення медіації, — 60 відсотків судового збору, сплаченого при поданні відповідної апеляційної чи касаційної скарги”;

пункт 2 частини другої статті 182 після слів «мирову угоду,» доповнити словами «провести позасудове врегулювання спору шляхом медіації,»;

частину п'яту статті 183 доповнити пунктом 5 такого змісту:

у Господарському процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436):

доповнити статтю 59 пунктом 2 такого змісту :

“2. Не може бути представником в суді особа, яка у конфлікті (спорі), що розглядається в суді, була медіатором.”

відповідно пункти 2. та 3. статті 59 вважати пунктами 3 та 4.

у Цивільному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436):

доповнити статтю 61 пунктом 2 такого змісту :

“2. Не може бути представником в суді особа, яка у конфлікті (спорі), що розглядається в суді, була медіатором.”

відповідно пункти 2. та 3. статті 61 вважати пунктами 3 та 4.

у Кодексі адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436):

доповнити статтю 58 пунктом 2 такого змісту :

“2. Не може бути представником в суді особа, яка у конфлікті (спорі), що розглядається в суді, була медіатором.”

відповідно пункти 2. та 3. статті 58 вважати пунктами 3 та 4.

«5) у разі якщо сторони прийняли рішення провести позасудове врегулювання спору шляхом медіації;»;

у частині третій статті 195 слова та цифри «та пунктом 1 частини першої статті 228» замінити словами та цифрами «та пунктами 1, 5¹ частини першої статті 228»;

частину першу статті 228 доповнити пунктом 5¹ такого змісту:

«5¹) звернення обох сторін з клопотанням про зупинення провадження у справі у зв'язку з проведенням медіації;»;

частину першу статті 229 доповнити пунктом 9¹ такого змісту:

«9¹) пунктом 5¹ частини першої статті 228 цього Кодексу – на час проведення медіації, але не більше тридцяти днів з дня постановлення ухвали судом;»;

4) у Цивільному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436):

у статті 142:

частину першу після слів “при поданні позову” доповнити словами і цифрами “, а у разі, коли такі рішення були прийняті сторонами за результатами проведення медіації, — 60 відсотків судового збору, сплаченого при поданні позову”;

частину другу після слів “касаційної скарги” доповнити словами і цифрами “, а у разі, коли такі рішення були прийняті сторонами за результатами проведення медіації, — 60 відсотків судового збору, сплаченого при поданні відповідної апеляційної чи касаційної скарги”;

пункт 2 частини другої статті 197 після слів «мирову угоду,» доповнити словами «провести позасудове врегулювання спору шляхом медіації;»;

частину п'яту статті 198 доповнити пунктом 5 такого змісту:

«5) у разі якщо сторони прийняли рішення провести позасудове врегулювання спору шляхом медіації;»;

у частині третій статті 210 слова та цифри «та пунктами 1-3 частини першої статті 252» замінити словами та цифрами «та пунктами 1-3, 7¹ частини першої статті 252»;

частину першу статті 252 доповнити пунктом 7¹ такого змісту:

«7¹) звернення обох сторін з клопотанням про зупинення провадження у справі у зв'язку з проведенням медіації;»;

частину першу статті 253 доповнити пунктом 11¹ такого змісту:

«11¹) пунктом 7¹ частини першої статті 252 цього Кодексу, – на час проведення медіації, але не більше тридцяти днів з дня постановлення ухвали судом;»;

5) у Кодексі адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436):

пункт 2 частини другої статті 180 після слів «шляхом примирення» доповнити словами «провести позасудове врегулювання спору шляхом медіації»;

частину шосту статті 181 доповнити пунктом 5 такого змісту:

«5) у разі якщо сторони прийняли рішення провести позасудове врегулювання спору шляхом медіації;»;

пункт 4 частини першої статті 236 доповнити словами «, або звернення обох сторін у зв'язку з проведенням медіації – на час проведення медіації, але не більше тридцяти днів з дня постановлення ухвали судом»;

6) у Законі України “Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю” (Відомості Верховної Ради України, 2009 р., № 23, ст. 284):

частину першу статті 13 доповнити абзацом такого змісту:

“пропонувати вирішення спорів шляхом медіації”;

статтю 21 після слів “законів України” доповнити словами “, зокрема із застосуванням медіації”;

7) у статті 7 Закону України “Про судовий збір” (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 14, ст. 87; 2017 р., № 48, ст. 436):

частину третю після слів “при поданні позову” доповнити словами і цифрами “, а у разі, коли такі рішення були прийняті сторонами за результатами проведення медіації, — 60 відсотків судового збору, сплаченого при поданні позову”;

частину четверту після слів “касаційної скарги” доповнити словами і цифрами “, а у разі, коли такі рішення були прийняті сторонами за результатами проведення медіації, — 60 відсотків судового збору, сплаченого при поданні відповідної апеляційної чи касаційної скарги”.

3. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**